6.11.2023
Miller Teija

Finanssiala ry

HE 65/2023 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnan valvontamaksuista sekä siihen liittyviksi laeiksi

Finanssivalvonnan resursoinnin tulee seurata aikaa, mutta säilyä oikeasuhtaisena

- FA ry yhtyy ehdotetun sääntelyn tavoitteeseen turvata finanssisektorin valvonnan resursointi, toiminnan tehokkuus sekä uskottavuus.

- Valvonnan resursoinnin tulee kuitenkin säilyä oikeasuhtaisena; FA pitää kestämättömänä ajattelua, jossa jokaisen uuden sääntelyhankkeen myötä katsotaan viranomaisresursoinnin olevan lisäyksen tarpeessa.

- Jatkovalmistelussa huomiota tulisi kiinnittää myös uuden ja jo voimassa olevan **sääntelyn selkeyden vaikutukseen** sen noudattamisen ja valvonnan kustannuksiin: selkeys tukisi myös Finanssivalvonnan työn tehokasta järjestämistä.

FA puoltaa maksujen ja niiden perusteiden ajoittaista uudelleenarviointia ja ajantasaistamista

Finanssiala ry pitää hyvänä, että valvontamaksuja ja niiden perusteita arvioidaan säännöllisesti ja yhtyy ehdotetun sääntelyn tavoitteeseen turvata finanssisektorin valvonnan resursointi, toiminnan tehokkuus sekä uskottavuus.

Finanssialan toiminnan rajatylittävyys huomioon ottaen, olisi tärkeää, että valvonta ja sen kustannukset olisivat kuitenkin yhdensuuntaiset ainakin lähimmissä verrokkimaissamme voimassaoleviin nähden.

Maksut näyttävät nousevan taseiden noustessa – mutta myös taseiden laskiessa

FA pitää sinänsä ymmärrettävänä, että maksulaki perustuu ajatukselle siitä, että maksut heijastelevat valvottavan taseen kokoa ja että taseen kasvaessa maksut voivat nousta sikäli, kun taseen kasvu tosiasiallisesti lisää valvontatyötä. Nyt käsillä oleva hallituksen esitys esittelee kuitenkin ajatuksen siitä, että myös taseen laskua voitaisiin pitää perusteena vahvemmalle valvonnalle, mikä puolestaan konkretisoituisi maksujen kasvuna. Kantavana ajatuksena on kaiketi, että taseen laskun taustalla on jokin sellainen talouden tai yhteiskunnallinen ilmiö, joka lisää valvottavan toiminnan riskejä ja siten perustelee lisääntyneen valvonnan. Esimerkki osoittaa, että kapeasti tarkasteltuna jokainen uusi viranomaisen tehtävä tai olosuhteiden muutos voidaan nähdä perusteena vahvemmalle valvonnalle.

FA yhtyy näkemykseen siitä, että valvonnan tulee pystyä reagoimaan toimintaympäristön muutoksiin myös valvonnan intensiteettiä vaihtelemalla. Sitä vastoin toimiala pitää kestämättömänä ajattelua, jossa pääasiallinen ratkaisu erilaisiin haasteisiin on usein hallinnon lisääminen. Kestämättömyys liittyy myös siihen, toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa eikä ole nähtävissä, että finanssialan valtaosin EU-peräisen, yhä uuden sääntelyn – ja sitä myötä velvoitteiden - määrä olisi vähentymässä tulevaisuudessakaan. Erilaiset norminpurkuhankkeet eivät ole johtaneet merkityksellisiin muutoksiin.

FA toivoo, että digitalisaatio toisi myös tehokkuushyötyjä

Valvonnan resursoinnin tulee säilyä oikeasuhtaisena huomioiden myös digitalisaation kehittyminen. Finanssialan toimijat itse pyrkivät hyödyntämään digitalisaatiota sääntelyn

hallinta- ja implementointiprosesseissa. Myös valvonnan tulisi omassa toiminnassaan pyrkiä hyödyntämään teknologiaa toiminnan kustannustehokkuutta parantavalla tavalla. Nyt ehdotetussa sääntelyssä digitalisaatio ilmenee kustannuksia lisäävänä seikkana.

Sääntelyn selkeyden ja valvontaviranomaisen omien toimien vaikutus resursointitarpeisiin

Lainsäädännön jatkovalmistelussa huomiota tulisi kiinnittää myös uuden ja jo voimassa olevan sääntelyn selkeyden vaikutukseen sen noudattamisen ja valvonnan kustannuksiin. Finanssialan sääntelykumulaatio on johtanut huomattaviin compliance-kuluihin sekä valvottavissa että valvontaviranomaisessa. Tämä olisi otettava huomioon jo valmisteluvaiheessa siten, että sääntely on yksiselitteistä ja johdonmukaista eikä olisi jatkuvassa muutoksessa.

Sääntelykokonaisuuden selkeys tukisi myös Finanssivalvonnan työn tehokasta järjestämistä. Finanssivalvonta voi itsekin vaikuttaa tähän, koska sillä on omien norminantovaltuuksien lisäksi keskeinen tehtävä osallistumisessa alan lainvalmisteluun ja kansainväliseen viranomaisyhteistyöhön.

Finanssiala ry muistuttaakin, että Finanssivalvonta osallistuu lainvalmisteluun ja muihin hankkeisiin, jotka eivät ole suoranaisesti valvontatehtäviä. Jatkossa tulisi arvioida, olisiko perusteltua rahoittaa tällaista toimintaa nykyistä suuremmalla osuudella muutoin kuin valvottavilta perittävillä maksuilla.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs

johtaja